Jaargang 116. Zondag, 14 Junij 1857. No. 71

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

COLLECTE VOOR DE GEWAPENDE DIENST.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de **GEWONE JAARLIJKSCHE COLLECTE** voor het **Fonds *tot aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst*,** zal plaats hebben op DONDERDAG en VRIJDAG den 18den en 19den Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders achten zich verpligt, de belangen van dat Fonds ten dringendste aan hunne Mede-Ingezetenen aan te bevelen, en meenen hen daartoe te moeten herinneren, dat het zijn' oorsprong verschuldigd is aan de aanmerkelijke sommen, door vrijwillige inschrijvingen niet slechts in *Nederland*, maar vooral ook in *Engeland* verzameld ten behoeve van de gekwetsten en de nageblevene betrekkingen van gesneuvelden bij *Waterloo*, in 1815; dat uit die penningen een Invalidenhuis voor gekwetste Militairen te [illegible] gesticht en wordt onderhouden; en aanzienlijke [illegible] ook in deze Stad, het bedrag der jaarlijksche Collecte zeer verre te boven gaande, aan een aantal gekwetsten en nageblevene Betrekkingen van gesneuvelden, boven de van Rijkswege verleende gagementen, jaarlijks worden voldaan; dat vervolgens tot het genot van de voordeelen, uit dit Fonds voortspruitende, ook zijn toegelaten de gekwetste Krijgslieden en de nageblevene Betrekkingen van gesneuvelden in de onderscheidene voor het Vaderland zoo belangrijke veldtogten in *Oost-Indië*, in den strijd tegen *België*, en in de verdediging van de citadel van Antwerpen; dat eene *ruime bijdrage* tot instandhouding van het Fonds ook thans weder bijzonder wenschelijk is, uit hoofde het Hoofdbestuur heeft besloten *in dit jaar te doen opnemen alle Blinden, die aan den strijd tegen België of in de Koloniën en Bezittingen buiten Europa hebben deelgenomen*, in hulpbehoevende omstandigheden verkeeren en op zijne Registers bekend zijn; dat voor de jaarlijksche aanzienlijke uitgaven tot dit alles vereischt, geene andere middelen bestaan, dan de opbrengst der jaarlijksche Collecten en de inkomsten van het oorspronkelijk verzameld Kapitaal, dat van jaar tot jaar, ten gevolge van verkoop ter bestrijding der jaarlijksche uitgaven, zeer vermindert, en dat derhalve dit Fonds, onafhankelijk van de Regering en geheel en alleen onder het kosteloos bestuur van bijzondere personen staande, aanspraak heeft op de krachtdadige ondersteuning van allen, die niet geheel en al onverschillig zijn omtrent het lot van de Nederlandsche Krijgslieden, in dienst des Vaderlands gewond, en van de nageblevene Betrekkingen van hen, die in 's Lands dienst zijn gevallen.

GRONINGEN, 4 Junij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

PATENTREGT.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende PATENTPLIGTIGE Ingezetenen dezer Gemeente, dat door den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 9den Junij 1857, het tweede gedeelte van 't PRIMITIEF KOHIER van **PATENTREGT** over het dienstjaar $18\frac{56}{57}$ is *executoir* verklaard, welk Kohier op heden ter invordering aan den Heer ONTVANGER dezer Gemeente is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen; zullende diegenen, welke zich in de aanslagen van het regt van PATENT bezwaard mogten achten, bevoegd zijn hunne reclames binnen drie maanden na dagteekening dezer in te dienen, overeenkomstig het voorschrift der Wet van den 21sten Mei 1819, en wel zoodanig, dat hunne Adressen, ofschoon aan Heeren GEDEPUTEERDE STATEN gerigt, moeten worden ingediend bij den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER, wonende te *Groningen*.

En opdat niemand hiervan onwetend blijve, zal deze op heden in de Gemeente worden afgelezen, en ter gewone plaatsen aangeslagen.

Gedaan te *Groningen* den 12den Junij 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

De COMMISSIE VAN ONDERWIJS in de Provincie *Groningen* vergadert voor het **afnemen van Rang-Examens** op VRIJDAG den 26sten Junij, des morgens te acht ure precies, in het CONCERTHUIS alhier. Die zich dan willen laten Examineren, gelieven hunne Getuigschriften van goed gedrag, hunne Geboorte-Acten, en, zoo zij die bezitten, hunne Acte van vroeger afgelegd Examen, *franko*, vóór den 15den Junij, in te zenden bij den Schoolopziener van hun District, met duidelijke opgave welk Examen zij nu verlangen af te leggen.

GRONINGEN, 20 Mei 1857.

De Commissie van Onderwijs in de Provincie Groningen,
Namens dezelve:
P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secretaris.*

Wegens bijzondere omstandigheden is in de **volgende week** aan de GASFABRIJK ter dezer Stede **gratis** te bekomen **AFGEWERKTE KALK**, zeer geschikt tot **bemesting, enz.**

GRONINGEN, 11 Junij 1857.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

De Keizer en de Keizerin zullen den 27sten Junij van Petersburg naar Kiel vertrekken, den 1sten Julij te Hamburg aankomen en den 6den Julij te Wildbad zijn. De graaf *Adlersberg* en prins *Dolgorucki* zullen zich in hun gevolg bevinden.

— Te Helsingfors is den 27sten, 28sten en 29sten Mei door de hoogeschool aldaar het 700jarig herinneringsfeest van de invoering des Christendoms in Finland, door redevoeringen, muzijk, gezang en theologische doctors-promotiën gevierd. Tot doctor in de theologie werd o. a. de beroemde dichter, prof. *Runeberg*, gepromoveerd. Op eene uitnoodiging had de Zweedsche hoogeschool Upsala eene deputatie tot deze plegtigheid gezonden.

TURKIJE.

Den 30sten Mei heeft te Konstantinopel de conferentie plaats gehad, waarop de klagten van den Franschen gezant over de handelwijze der Moldavische regering ten aanzien der verkiezingen overwogen zouden worden. De bijeenkomst is zeer bedaard afgeloopen. Lord *Redcliffe*, de Britsche gezant, legde eene voorbeeldige gematigdheid aan den dag, en heeft zich zonder tegenspraak vereenigd met het gevoelen van den Franschen gezant, den heer *de Thouvenel*. Deze had schriftelijke getuigenissen van twee of drie honderd kiezers uit de vorstendommen in handen, verklarende dat zij door bedreiging met stokslagen gedwongen waren geworden om in strijd met hun geweten te stemmen. De heer *de Thouvenel* drong niet aan op de vereeniging der vorstendommen; hierover zal het congres te Parijs hebben te oordeelen; hij verlangde eenvoudig de gave en eerlijke uitvoering der bepaling van het verdrag, dat de vorstendommen geraadpleegd en in staat gesteld moeten worden om vrijelijk hunne wenschen te uiten.

De krachtige taal van den heer *de Thouvenel* heeft alle leden der conferentie overtuigd. Zelfs de heer *Prokesch*, Oostenrijks gezant, die natuurlijk tegenbedenkingen inbragt, daar Oostenrijk de instandhouding van den tegenwoordigen staat der zaken in de vorstendommen wenscht, heeft nog vóór het einde der beraadslaging moeten erkennen dat hij overwonnen was.

Kortom, de conferentie is afgeloopen ten genoege van al de betrokken partijen, Oostenrijk uitgezonderd; en het besluit der conferentie is geweest eene stellige afkeuring van al de gewelddadige en willekeurige maatregelen, die in Moldavië door den stedehouder *Vogorides* genomen zijn. De verdaging der verkiezingen in Moldavië, waarop tot nog toe te vergeefs aangedrongen was, is een noodwendig gevolg van dat besluit, en in dien geest zullen instructiën door de Porte aan de regering van Moldavie en Wallachye gezonden worden.

» Deze groote zaak heeft dus — zegt de Fransche *Constitutionnel* — te Konstantinopel eene vrij goede wending genomen, dank hebbe de geestkracht van den Franschen gezant en de regtschapenheid van het Turksche kabinet. Evenwel wordt zij nog niet als afgedaan beschouwd. Oostenrijk zal het zekerlijk nog niet opgeven, maar in Moldavië werkzaam blijven, zoo lang het er op de medewerking van den stedehouder kan staat maken."

— In Bosnië is het landvolk zeer misnoegd tegen de overheid; het beklaagt zich inzonderheid over den druk der belastingen, en verlangt verwezenlijking der milde bepalingen van het grootheerlijke bevelschrift tot emancipatie der rajahs. Vier duizend boeren, waaronder ook Mohammedanen, hebben zich omlangs vereenigd, en aan de Turksche overheid verklaard, dat zij den grond niet weder bearbeiden en bezaaijen zouden, zoo lang het genot der vruchten van hunnen arbeid hun niet werd verzekerd. De Turksche gouverneur zond troepen om de misnoegden uiteen te jagen, maar de consuls van eenige Europesche mogendheden kwamen tusschen beide, en onder hunnen invloed werd overeengekomen dat de boeren eene commissie naar Konstantinopel zouden zenden om de hooge regering aldaar met hunne grieven bekend te maken. De Fransche vice-concul is daarop van Sarajewo naar Parijs vertrokken met het doel om zijn gouvernement omtremt het gebeurde mondeling in te lichten.

ITALIË.

De Paus zet zijne reis voort door de Italiaansche provinciën. Volgens de clericale organen, wordt de kerkvoogd allerwegen met de meeste onderscheiding ontvangen en ondervindt hij dagelijks de meest onmiskenbare blijken van de liefde en den eerbied, welke zijn volk hem toedraagt. De niet-clericale organen, zooals onder anderen het dagblad *la Presse*, vermelden juist het tegendeel en verkondigen zelfs, dat de Paus zich herhaaldelijk reeds heeft beklaagd over het oneerbiedig gedrag der bevolking tegenover den persoon van den stedehouder van den Verlosser. Volgens dat blad, heeft de Paus zelfs met eigene oogen moeten zien, dat een Oostenrijksch generaal militaire maatregelen heeft moeten nemen om de volksmenigte te dwingen tot het inachtnemen van zeer gewone regelen van de burgerlijke beleefdheid ten aanzien van den oppersten kerkvoogd.

In Bologna, waar de Paus, blijkens een telegrafisch berigt, den 10den dezer is aangekomen om er den geheelen zomer te blijven, waren zeer vele toebereidselen voor eene plegtige ontvangst, op kosten der gemeente gemaakt. Zijn verblijf aldaar zal waarschijnlijk tot belangrijke gebeurtenissen aanleiding geven, want de bevolking moet besloten hebben geen middel onbeproefd te laten ten einde hare wenschen aan den Paus te openbaren, en dit zooveel te meer omdat het geloof bij haar vastgeworteld is, dat de Paus niets weet van de misbruiken van het bestuur en door zijne omgeving verhinderd wordt die verbeteringen in te voeren welke hij zelf van ganscher harte wenscht.

— De graaf *van Syracuse*, broeder van den Koning van Napels, is den 10den dezer van Napels te Weenen aangekomen. Volgens brieven uit Napels, beschouwt men aldaar de reis van den prins van Napels naar buitenslands, op welke reis hij behalve Weenen, ook Dresden, Parijs en Londen zal bezoeken, als eene soort van verbanning, daar deze beschaafde en verlichte prins een bekende tegenstander is van het tegenwoordige staatkundige regeringsstelsel. Overigens blijft de staat van zaken in het koningrijk Napels steeds dezelfde; de politie blijft eene voorname rol spelen; de ontevredenheid is groot, vooral in de provinciën Avellino en in Calabrië, welke met oproerige proclamatiën overstroomd worden.

ZWITSERLAND.

De bondsvergadering heeft gisteren met eenparige stemmen de ratificatie goedgekeurd van het verdrag tot vereffening van het Neufchatelsche geschil.

— De *Eidg. Ztg.* meldt nog het volgende aangaande het verschrikkelijk ongeluk in den tunnel van Hauenstein: De 52 ongelukkigen zijn nu allen gevonden en reeds begraven. Dat allen door de inademing van het doodelijke gas zijn gestorven, dus zonder smart en spoedig, daaraan twijfelt men niet meer. Men vond de eerste lijken staande en liggende, velen nog met hunne gereedschappen in de hand en met hun brood in den zak. De lijken waren geheel onkenbaar, hadden eene graauwachtige kleur en waren slechts aan de kleederen te herkennen. De 21 werklieden die men het laatst en achter in den tunnel vond, moeten echter nog verscheidene dagen geleefd hebben, want men vond behoorlijk geslagt paardenvleesch aan het uitgebrande braadvuur. De 21 genoemden lagen, met de uitgedoofde lichten in het midden, in drie rijen dood naast elkander. Vermoedelijk zaten de ongelukkigen, in bange verwachting over hun lot welligt, biddend bij elkander, toen het gas ook tot hen doordrong en allen tegelijk door verstikking den dood vonden.

DUITSCHLAND.

Onlangs werd uit Munchen de vondst van *Luther's* trouwring gemeld en werd daarvan eene beschrijving gegeven. Sedert is echter gebleken, dat er nog een vrij groot aantal gelijksoortige ringen van *Luther* aanwezig zijn, die meestal slechts in de inschriften iets afwijken. Die zonderlinge vermenigvuldiging vindt hare verklaring in een schrijven van een goudsmid te Heilbron, waaruit blijkt, dat in de fabrijk van zijnen vader, waarschijnlijk in het jaar 1817, ten tijde van het hervormingsfeest, een groot aantal van dergelijke ringen vervaardigd zijn. De opschriften zijn echter eerst later daarop gebragt.

— In verschillende steden van Duitschland worden nu ook bijdragen verzameld tot oprigting van een gedenkteeken voor den hervormer *Philip Melanchton*, hetwelk op zijnen sterfdag, den 19den April 1860, te Wittenberg moet worden ingewijd.

— In den toestand der Roomsch-Katholijken in het groothertogdom Weimar, die tot dusverre nog niet in het bezit eener onbelemmerde uitoefening van hunne eeredienst waren, is thans verbetering gekomen. De groote Roomsche feestdagen mogten, zoo ze op een dag in de week vielen, niet gevierd, maar moesten tot den volgenden Zondag verschoven worden; processiën in de open lucht en pelgrimaadjes waren verboden. Deze belemmeringen zijn nu door een besluit van de stenden opgeheven, die daarbij voorts bepaald hebben, dat de kinderen uit een gemengd huwelijk geboren wordende, zonder uitzondering in de godsdienst des vaders zullen moeten worden opgevoed.

— Even als de Noord-Duitsche papier-fabrikanten, hebben Maandag de Zuid-Duitsche te Frankfort eene bijeenkomst gehouden ten getale van 50, en besloten, de prijzen van het papier te verhoogen naar de soort met 10, 15 en 20 pCt., op grond der aanmerkelijk gerezen prijzen van lompen, arbeidsloonen en brandstoffen.

— De *Augsb. Ztg.* meldt, dat professor *Martin* te Jena den 20sten Mei aan eene dame, die door bloedverlies ten uiterste verzwakt was, met het beste gevolg, eene massa bloed van een' zijner gezonde leerlingen haar in de aderen heeft overgebragt.

— Uit alle deelen van Zuid-Duitschland worden de berigten nopens den stand van het graangewas en de vruchtboomen dagelijks gunstiger. De rogge begint reeds te bloeijen en de tarwe ontwikkelt zich snel op de meest voordeelige wijze.

— De Oostenrijksche ministers van binnenlandsche zaken en van eeredienst hebben in de jongste dagen verscheidene bijeenkomsten met den Keizer gehouden, ter zake van de Protestantsche kerkelijke aangelegenheden, wier definitieve regeling thans te gemoet wordt gezien.

GROOT-BRITTANJE.

Door den heer *Kinnaird* is in het Lagerhuis een verzoekschrift van ruim vijftienhonderd ingezetenen van Jamaica overgelegd, in hetwelk zij zich beklagen dat aan de verdragen met Spanje wegens de afschaffing der slavernij geen uitvoering wordt gegeven; het gevolg waarvan de toeneming van den slavenhandel met Cuba is, terwijl het den vrijen arbeid allermoeijelijkst valt den wedstrijd met den slavenarbeid in de Spaansche koloniën vol te houden.

— De herhaalde muiterij der inlandsche troepen in Indië wekt in Engeland bezorgdheid.

Deze zaak is 11. Maandag in het Hoogerhuis ter sprake gebragt door lord *Ellenborough*. Hij achtte die herhaalde opstanden een gevaar voor Britsch-Indië, en gaf te kennen, dat als men de muiterij niet met kracht bedwong, de Engelschen welhaast uit Indië zouden verjaagd worden, daar reeds de Europesche troepen niet voldoende waren om de inlandsche te bedwingen. Hij meende dat de schuld van deze muiterijen moest gezocht worden in de ontevredenheid der inlanders over de ijverige pogingen, die werden aangewend om het Christendom te verbreiden; pogingen, waaraan de regering, met name de gouverneur lord *Canning*, niet vreemd bleef en die het rustig behoud van Indië in de waagschaal stelden. Spr. misbillijkte het zeer dat officieren en ambtenaren zich met het zendelingswerk inlieten.

Lord *Granville* heeft daarop geantwoord, dat het bestuur geloofde, dat de berigten der muiterij, per telegraaf bekend geworden, overdreven waren; dat men overigens den gouverneur ten onregte beschuldigde, en dat de regering er ook van overtuigd was, dat men het bezit van Indië zeer in gevaar bragt, als men te veel ijver bij het werk der uitbreiding van het Christendom betoonde.

De *Globe* beweert, dat het bestuur een oorlog met een der grensvorsten moet beginnen, om de aandacht af te leiden en aan de troepen bezigheid te geven.

— De beweging in het belang van de doorgraving der landengte van Suez, neemt steeds toe. De vertegenwoordigers der City: *Duke*, lord *John Russell*, baron *Rothschild* en *Crawfurd*, hebben den lord-mayor verzocht, om eene groote meeting, ten gunste dier onderneming, bijeen te roepen. Het is aan de volharding van den heer *de Lesseps* gelukt, eene geheele omkeering in de openbare meening omtrent die onderneming te bewerken en er die sympathie voor op te wekken, welke geen twijfel aan den goeden uitslag zijner pogingen overlaat.

— De beroemde humorist en dramatische schrijver *Douglas Jerrold*, een der voornaamste medewerkers aan den *Punch*, is Maandag in den leeftijd van 55 jaren overleden.

— Woensdag avond is in het goederen-station van den London- and North-Western spoorweg te Camden Town een geweldige brand ontstaan, waardoor verscheidene pakhuizen en bergplaatsen met al de daarin geplaatste goederen eene prooi der vlammen zijn geworden. Voor eene som van 55,000 £ is gewaarborgd, doch daarmede zal niet het geheele verlies gedekt zijn. De oorzaak van dezen brand is tot dusver onbekend.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* bevat de keizerlijke besluiten tot sluiting van de zitting van den Senaat en tot afkondiging van de wet op de nieuwe organisatie der Fransche bank.

Tot gouverneur der Fransche bank is benoemd graaf *Germiny*.

Verder behelst de *Moniteur* een keizerlijk besluit, waarbij tien nieuwe senatoren worden benoemd. Tot de benoemden behooren de heeren *Haussmann*, prefect der Seine; *Piétri*, prefect van politie en de generaal der genie *Niel*.

— Het wordt thans als zeker gemeld, dat de leden der Parijsche conferentie tegen den 16den dezer zijn opgeroepen. Niet alleen zal door deze vergadering de grensscheiding van Rusland en Aziatisch-Turkije moeten worden bekrachtigd, maar door haar zal ook moeten worden uitgemaakt, dat de conventie van Januarij j.l., betreffende de onzijdigheid der Zwarte zee, de ontruiming der vorstendommen, het afstaan van Bolgrad, het verlaten van het Slangen-eiland en de vrije vaart op den Donau, behoorlijk is nagekomen en ten uitvoer gelegd.

— Aan den Franschen gezant te Weenen is opgedragen, om van den graaf *Buol* inlichting te vragen wegens het verleenen van de orde van de IJzeren Kroon aan den prins *Vogorides*. Deze onderscheiding heeft te Parijs zeer veel aanstoot gegeven, omdat de minister van buitenl. zaken haar van een zeer vleijenden brief heeft doen vergezeld gaan.

— In de hoofdstad is de oppositie er eindelijk in geslaagd eene lijst van kandidaten vast te stellen voor de aanstaande verkiezingen voor het Wetgevend Ligchaam. Aan het hoofd dier lijst vindt men den generaal *Cavaignac*, die in hooge mate de algemeene achting bezit. Men gelooft, dat hij de kandidatuur zal aannemen, ofschoon ook, zoo als bekend is, vroeger de eed door hem is geweigerd. Zeker echter is het, dat hij door alle partijen, behalve door de regering, op den voorgrond wordt gesteld, hoewel de weinig invloedrijke heethoofden onder de democraten tegen hem gestemd blijven, ter zake van zijn gedrag gedurende de Junij-dagen van 1848, toen het land zonder zijne energie groot gevaar zou geloopen hebben.

— De Keizer heeft den maarschalk *Randon* met de gelukkige uitkomst van den veldtogt tegen Kabylië geluk doen wenschen, en ten gevolge dier expeditie zullen eerstdaags verschillende ridderorders worden verleend.

Er hadden vele vreemde officieren aanzoek gedaan om aan de expeditie tegen de Kabylen deel te nemen en de Fransche troepen te begeleiden. Wegens het groot aantal der aanzoeken konden zij evenwel op verre na niet allen worden ingewilligd. Onder hen die het aanzoek hadden gedaan bevond zich ook een Oostenrijksch officier, die er den hoogsten prijs op stelde de Kabylen van nabij te zien, weshalve hij om zijn doel te bereiken eenvoudig de epauletten ter zijde gelegd heeft en zich als soldaat in het vreemden-legioen heeft doen opnemen.

Volgens den *Moniteur Algerien*, zijn bij de expeditie tegen de Kabylen 509 Franschen buiten gevecht. Daarvan zijn 67 man gesneuveld en 442 gewond. Het verlies der Kabylen kan geschat worden op 400 dooden en 800 gewonden; dit getal zou ongetwijfeld veel grooter geweest zijn, wanneer hunne onderwerping niet zoo spoedig gevolgd ware.

— De groote treurspeelster mlle. *Rachel* is Dingsdag van hare reis naar Egypte te Parijs teruggekomen; maar er bestaat weinig hoop dat zij weder ten tooneele zal verschijnen, dewijl zij zoo zwak is, dat men haar bij hare aankomst uit haar rijtuig heeft moeten dragen. Zij komt te Parijs om zich met den verkoop van haar hôtel bezig te houden.

BELGIË.

In eene Dingsdag gehouden laatste zamenkomst der leden van de regterzijde der Kamer van volksvertegenwoordigers hebben zij eindelijk besloten om bij de tegenwoordige gesteldheid der gemoederen, de wet op de liefdadigheid op te offeren. De vergadering heeft geoordeeld dat zij, hare pligten overeenkomstig hare regten vervuld hebbende, voor het tegenwoordige niets te herroepen of te zeggen had. Buiten het parlement op eene of andere wijze hare denkwijze aan den dag te leggen zou naar haar oordeel niet regelmatig zijn. Verder heeft zij eenstemmig betuigd, in 's Konings wijsheid en in de vaderlandsliefde zijner ministers alle vertrouwen te stellen; en zij heeft het als eenen pligt voor alle vrienden des vaderlands beschouwd, de onderlinge eendragt der conservative partij in stand te houden en nog meer te bevestigen.

Ook verklaarde de vergadering zich tegen eene ontbinding der kamer, even als tegen de aftreding van het kabinet.

Wat dit laatste aangaat, zoo stemmen thans alle berigten daarin overeen dat het ministerie zal aanblijven, daar dit besluit aan het staatsbeleid van Koning *Leopold* het geschiktst is voorgekomen om uit de gevaarlijke crisis te geraken. Of de zitting der Kamer nog binnen den termijn van verdaging gesloten, dan wel of zij den 25sten op nieuw geopend zal worden, is tot dusver nog onzeker. Het laatste is het waarschijnlijkste, daar nog verscheidene gewigtige credieten, als: de uitgaven voor de Julij-feesten van het vorige jaar, de huwelijks- en September-feesten van het loopende jaar en de bruidsgift voor prinses *Charlotte*, moeten worden goedgekeurd.

Op nieuw hebben de gemeenteraden van een aantal kleinere plaatsen zich bij adres tot den Koning gewend met verzoek om het ontwerp op de liefdadigheid in te trekken, terwijl bij voortduring in andere reeds vergaderingen aangekondigd zijn, waarin over het indienen van een dergelijk adres zal beraadslaagd worden.

— In het kiesdistrict van Doornik moet een lid van den senaat worden verkozen, ter vervanging van den heer *Pollet*, die dezer dagen is overleden. De regering heeft bepaald, dat de verkiezing op den 29sten Junij aanstaande zal plaats hebben. Deze stemming zal alzoo de eerste verklaring der kiezers zijn over de thans aan de orde zijnde kwestie.

De kandidaat der liberale partij is de heer *Sacquelin-Macau*, die, zoo als wel ter naauwernood vermelding behoeft, aan de kiezers de verzekering heeft gegeven, dat hij al zijne krachten zal inspannen, ten einde de invoering tegen te houden van wettelijke bepalingen, die de strekking zouden kunnen hebben om het land tot het tijdperk der middeneeuwen terug te brengen. Aanvankelijk is verzekerd, dat de heer *de Rasse*, de burgemeester van Doornik, zou optreden als de kandidaat der clericale partij. Thans verneemt men, dat de heer *de Rasse* van de kandidatuur heeft afgezien, opdat zijn persoon geen aanleiding zou geven tot scheuring en verdeeldheid tusschen zijne medeburgers.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag den 10den Junij.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over verschillende wets-ontwerpen gehouden, als: 1) tot goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Amersfoort, — *aangenomen*, zonder discussie, met algemeene stemmen.

2) Ontwerp tot regeling en opheffing voor het bijzonder rijksfonds voor het kanaal van Voorne. — *Aangenomen* met algemeene stemmen.

3) Ontwerp tot wijziging van hoofdstuk IV (*Justitie*) der staatsbegrooting voor 1857. — Met algemeene stemmen *aangenomen*.

4) Ontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een kanaal van Deventer naar Dalmsholte. — *Aangenomen* zonder discussie, met algemeene stemmen.

5) Ontwerp tot definitive vaststelling van hoofdstuk V (*Binnenl. Zaken*) der staatsbegrooting voor 1857. Daarover voeren het woord de heeren: *van Meeusen*, *van Rijckevorsel*, *van Beeck Vollenhoven*, *van Nispen van Pannerden*, *Regout* en *van Aylva van Pallandt*. — De *minister van binnenl. zaken* heeft het woord gevoerd tot beantwoording van die sprekers. Wat aangaat de vraag, of men verwachten kan dat het ontwerp van wet op het lager onderwijs nog in deze zitting zal worden afgedaan, zegt de minister, dat de memorie van beantwoording met een daartoe behoorend gewijzigd wetsontwerp gereed ligt. Naar hij hoopt, zullen die stukken dezer dagen in den raad van ministers in overweging kunnen worden gebragt. Hij vleit zich derhalve, dat zij in den loop van de volgende week aan de Tweede Kamer zullen kunnen worden aangeboden. — Hierna is dit hoofdstuk met algemeene stemmen *aangenomen*.

6) Ontwerpen van wetten betrekkelijk den afkoop van den Sondtol. De heeren *Cremers*, *van Rijckevorsel*, *Tonckens*, *van Swinderen*, *de Vos van Steenwijk* en *van Nispen van Pannerden* voeren daarover achtervolgens het woord. De *minister van financiën* heeft verschillende punten, door die sprekers behandeld, beantwoord. De Regering kan zich vereenigen met de denkbeelden, door den eersten spreker ontwikkeld, dat hetgeen schijnbaar alleen in het belang van handel en scheepvaart is, ook in het belang van het geheele land is. Wat de aansporing betreft, dat de Regering meer zou doen tot bevordering van het vervoer van landelijke producten, meent hij, naar de begrooting van binnenl. zaken te moeten verwijzen, waaruit blijkt, dat er veel voor wegen, vaarten enz. gedaan wordt. Wat betreft het wenschelijke, dat de in de schatkist voorhanden kapitalen spoedig tot schulddelging zouden worden aangewend, deelt de minister mede, dat er op dit oogenblik bij den raad van state drie ontwerpen van financiëlen aard in overweging zijn. Hij vleit zich, dat het onderzoek dier ontwerpen zoo spoedig mogelijk zal gehouden worden, zoodat die ontwerpen, bij de hervatting van de werkzaamheden der Tweede Kamer, zullen kunnen worden ingediend. Nu wil hij die ontwerpen niet vooruitloopen, maar hij wenscht, dat de leden, die over schulddelging hebben gesproken, hun oordeel opschorten, ten einde zij uit die wets-ontwerpen zouden kunnen ontwaren, in hoever aan hun verlangen zal worden voldaan. — Daarna zijn de beide wets-ontwerpen nopens den Sondtol met algemeene stemmen *aangenomen*.

Daarna zijn *aangenomen:*

7) Het ontwerp tot goedkeuring van het handels- en scheepvaarttractaat met de Dominicaansche Republiek.

8) Het ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1854;

9) Het ontwerp tot bekrachtiging eener ordonnantie van den gouverneur-generaal van Neêrl.-Indië, betrekkelijk den invoer van vuurwapenen en buskruid in de havens van Palembang en Moerah Kompeh;

10) Het ontwerp tot bekrachtiging eener ordonnantie van denzelfden gouverneur-generaal, nopens den vrijen invoer van padie en rijst in eene haven op Sumatra's Oostkust.

Niet meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gescheiden tot morgen.

Zitting van Donderdag den 11den Junij.

Aan de orde wordt gesteld het wetsontwerp tot afschaffing van de regten op den in- en uitvoer van visch.

De *minister van financiën* beantwoordt het verslag der commissie van rapporteurs. Ook z. exc. acht den plotselingen overgang van een stelsel van bescherming tot geheele vrijheid niet raadsaam, en zou, indien hij de onverwachte wijziging door de Tweede Kamer in dit ontwerp gebragt, had voorzien, aan Z. M. den Koning magtiging hebben verzocht, het ontwerp in te trekken. Ook is die belangrijke verandering in de Tweede Kamer slechts met meerderheid van ééne stem aangenomen, en mogt deze Kamer goedvinden om het ontwerp af te stemmen, dan kan toch het ontwerp op de zeevisscherijen worden aangenomen met het oog op art. 2.

De heer *van Rijckevorsel* deelt de zienswijze van den minister. Ofschoon voorstander van vrijen handel en tegenstander van kunstmatige bescherming, en hoezeer ook wenschende de eerste levensbehoeften zoo min mogelijk te belasten en voor de mindere standen verkrijgbaar te stellen, is hij nogtans verpligt zich tegen deze wet te verklaren, wegens den al te plotselingen overgang van het stelsel van bescherming tot dat van volkomene vrijheid, waardoor eene wijde deur wordt geopend voor allen invoer zonder eenig regt.

De heer *Cost Jordens* heeft het voorgedragen ontwerp verdedigd. Hij vreesde daarvan niet die gevolgen, waarvoor sommigen beducht waren. De staats-commissie over de zaak der zeevisscherijen heeft zelve te kennen gegeven, dat geheele vrijdom ver te verkiezen is boven matige regten. Het collegie van de groote visscherij heeft in een vroeger adres geoordeeld, dat een inkomend regt van *f* 1.50 geen beschermend regt kan uitmaken. Daar nu niemand verbod wil, en een regt van *f* 1.50 niet beschermt, bestaat er ook geen zwarigheid om tot geheelen vrijdom te besluiten.

De heer *van Dam van Isselt* gelooft dat hier alle proefneming zeer gevaarlijk is. Wordt de maatregel aangenomen, dan vreest hij dat de vreemde haring den Hollandschen in het buitenland zal verdringen. Werden de nadeelen, die men vreest, verwezenlijkt, dan zou men zich te laat beklagen over de onvoorzigtige stem, die men had uitgebragt.

De heer *van Beeck Vollenhoven* komt op tegen de bewering dat deze geheele tak van volksbestaan door de aanneming van het wets-ontwerp ten gronde zou gerigt worden. Het zijn dezelfde argumenten, die men telkenmale aanvoert tot verdediging van het verleenen van bescherming.

De heer *Sasse van IJsselt* zou het een gevaarlijk antecedent achten, zoo het ontwerp om den vorm werd afgestemd. Hij deelt het gevoelen van den minister en van den heer *Rijckevorsel*, dat het regt van amendement niet juist is af te bakenen, maar hij gaat zelfs een stap verder. Hij gelooft namelijk dat de raad van state is gehoord, want wie verzekert hem, dat die raad het niet eens was met het amendement van de Tweede Kamer.

De heer *van der Oudermeulen* kan de gerustheid van den heer *van Beeck Vollenhoven* ten dezen niet deelen. Hij beroept zich op het voorbeeld van den suiker-accijns en den invloed, dien deze verhooging op de raffinaderijen enz. heeft uitgeoefend. Dat voorbeeld zal hem tot voorzigtigheid leiden.

Het ontwerp in hoofdelijke omvraag gebragt zijnde, staken de stemmen. Er verklaren zich 16 leden voor en 16 leden tegen.

(*Voor:* de heeren *van Heeckeren van Wassenaer*, *van den Dries*, *van Nispen van Pannerden*, *Sassen*, *de Villers de Pité*, *Cost Jordens*, *de Vos van Steenwyk*, *van Beeck Vollenhoven*, *Beerenbroek*, *Hartevelt*, *van Swinderen*, *van Meeusen*, *'t Hooft*, *van Roijen*, *van Yssel* en *van Eysinga*.

Tegen: de heeren *van Rijckevorsel*, *Tonckens*, *Paspoort van Grijpskerke*, *Insinger*, *Blankenheim*, *van Aylva van Pallandt*, *Cremers*, *Borski*, *Bosch van Drakestein*, *Loopuyt*, *van Dam van Isselt*, *van der Oudermeulen*, *van Wessem*, *van Weel*, *Goltstein van Oldenaller* en *de Voorzitter*.)

Eene motie van den heer *van Rijckevorsel*, om de behandeling van het wets-ontwerp nopens de zeevisscherijen tot na den afloop der stemming over het eerste ontwerp uit te stellen, wordt met 23 tegen 9 *verworpen*, waarna dit wets-ontwerp is *aangenomen* met 45 tegen 6 stemmen.

(*Tegen:* de heeren *van Wessem*, *Tonckens*, *Insinger*, *van Aylva van Pallandt*, *van Dam van Isselt* en *van der Oudermeulen*.)

De *Voorzitter* stelt voor, om de herstemming over het wets-ontwerp nopens den invoer van visch te doen plaats hebben morgen, na de gewone pauze. Daartoe wordt besloten.

De vergadering is tot morgen gescheiden, zullende alsdan, o. a., het ontwerp der jagtwet in behandeling komen.

Zitting van Vrijdag den 12den Junij.

In de zitting van heden zijn *aangenomen* al de wetsontwerpen tot vereeniging van gemeenten en is *verworpen* met 19 tegen 14 stemmen het wets-ontwerp tot afschaffing van de regten op den in- en uitvoer van visch.

Ook is met 22 tegen 11 stemmen *aangenomen* het ontwerp jagtwet. Vervolgens is de Kamer tot nadere bijeenroeping gescheiden.

's GRAVENHAGE, 12 Junij

Bij kon. besluit van den 4den dezer is de heer mr. *J. C. Faber van Riemsdyk*, staatsraad in buitengewone dienst en 's lands advokaat, benoemd tot kommandeur der orde van den Ned. Leeuw.

— Bij kon. besluit van den 8sten is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Maashees c. a., de heer *A. F. Keijenberg*, thans ontvanger te Hoogeruts.

— De toegezegde voordragt tot herziening van het tarief van in- en uitgaande regten, waarmede Nederland weder eene belangrijke schrede voorwaarts zal doen op den weg der verstandige handelsvrijheid, is door de Regering thans aan de Tweede Kamer toegezonden.

— In den nacht tusschen den 12den en 13den Junij zouden de adelborsten van de Koninklijke militaire akademie der zee- en landmagt uit Breda naar den Moerdijk getransporteerd worden met het vaartuig *de Griet*, om aldaar op *de Zeehond* ingescheept te worden en daarmede naar Hellevoetsluis te vertrekken. Vervolgens zullen zij, onder het kommando van den zee-officier *van Vreeland*, den gewonen jaarlijkschen kruistogt in de Noordzee ondernemen, en daarbij eenige havens in Engeland en Frankrijk aandoen. Deze kruistogt zal den 1sten Augustus a.s. afgeloopen zijn, als waarna de adelborsten, in afwachting hunner aanstelling tot adelborst 1ste klasse, met verlof zullen gaan. De adelborsten die niet aan de vereischten voor adelborst 1ste klasse voldaan hebben, zullen hoogst waarschijnlijk bij die aan het Nieuwediep ingedeeld worden. De adelborsten mariniers zullen nog een gedeelte der werkzaamheden in het kamp te Rijen blijven bijwonen. Weldra dus zal Breda verlaten zijn door al wat zich op de zeedienst toelegde, en zal dus de Koninklijke militaire akademie voor land- en zeemagt niet meer zijn dan Koninklijke militaire akademie voor landmagt, zooals zij vroeger was.

ROTTERDAM, 12 Junij.

Uit een partikulier schrijven uit Hong Kong, d.d. 24sten April, verneemt men dat aldaar met de Engelsche brik *Tubal Cain*, kapt. *Slagett*, zijn aangekomen vijf man van het vermiste gedeelte der equipage van het schip *Henriette Maria*, kapt. *Bakker*, welke bodem op reis van Macao naar Havanna (zooals in ons nommer van den 5den Junij is gemeld) door de Chinesche koelies overrompeld en waarvan de kapitein, een gedeelte der equipage met een zeker getal koelies, gelijk uit de verklaringen dienaangaande moet opgemaakt worden, op Chochin China zijn aan wal gezet.

Uit het relaas van een der geredden blijkt alleen maar, dat zij, toen het oproer uitgebroken en het schip onder den wal ten anker gebragt was, op last van den kapitein, in de giek naar den wal zijn geroeid, met zich medenemende zeven Chinezen. Daar gekomen zijnde, gebood hun de tolk, die zich onder het zevental bevond, weder naar boord te gaan en hen den volgenden morgen te komen halen. Door den sterken stroom konden zij hun schip echter niet bereiken en dreven naar eene rots, waar zij drie dagen zonder voedsel hebben omgezworven, tot dat zij den vierden dag door een paar Chinezen ontdekt werden, die hen van voedsel voorzagen. Den volgenden morgen echter berigtte hun een der Chinezen, dat zij door een honderdtal mannen vervolgd werden, waarop zij naar eene andere schuilplaats de wijk namen. Om hun ongeluk te voltooijen, sloeg den zesden dag de boot om en konden zij slechts met de uiterste krachtsinspanning, al zwemmende den wal, en na eene voetreis van 4 uren, een Chineesch dorp bereiken. Aldaar werden zij gedurende zeven dagen zeer gastvrij onthaald, tot dat zij met bovengemeld schip gelegenheid vonden naar Hongkong over te komen.

De schrijver sluit zijnen brief met de volgende zinsneden:

» De *Tubal Cain* kwam hier aan den 17den dezer, en volgens kapt. *Slagett*, zoude de *Henriette Maria* eerst geankerd zijn geweest in of bij de Comeringe-Bay. De vijf mannen kwamen aan Cape Padaran eerst teregt en waren door hem gevonden aan Point de Ghalen, hetgeen zuidelijk van de beide plaatsen ligt; bij gevolg zouden wij bijna vooronderstellen, dat, indien kapt. *Bakker* met de overigen der manschappen niet in de golven verongelukt of door de koelies vermoord zijn, zij misschien nog zuidelijker zijn gedreven en op de kust van Cochin-China ook teregt zijn gekomen. Wij hebben alle hoop, dat hij met de overblijvenden nog in het leven zal zijn. Is dit zoo, dan twijfelen wij niet of zij zullen hier kunnen aankomen, zoodra de zuidwest mousson begint. Als de Chinesche jonken teruggekeerd zijn, die gewoonlijk in dezen tijd van het jaar van daar aankomen, zullen wij uitzien of kapt. *Bakker* en de andere manschappen daar aan boord zijn. Wij zullen ons zeer verheugen, indien wij dit spoedig aan u kunnen melden.

» De namen der geredden zijn *W. Delgman*, bootsman; *Heinrich Eigler*, *Adrian Brandt*, *Hendrikus van Amerzoden* en *Thomas Braun*."

AMBT VOLLENHOVE, 11 Junij.

De rijkdom dezer gemeente aan groote- en kleine keisteenen is buitengemeen. Ze op te sporen of op te zoeken en daarna te verzamelen, geeft jaarlijks in den wintertijd aan vele huisgezinnen 't brood. Een betrekkelijk klein gedeelte slechts der door de handelaars opgekochte steenen, wordt tot Mac-adam verbrijzeld, terwijl de overigen, gesorteerd in drieën (straat-, ballast- en glooijing-steen) in natura worden verhandeld. Van de bestellingen wordt dezer dagen een goed deel afgeleverd, waarom wij de volgende opgaven niet onbelangrijk achten.

De Mac-adam wordt p. m. à *f* 5 de kubieke el verzonden naar Drenthe of blijft in de provincie.

De straatsteenen hebben dezelfde bestemmings-provinciën, en worden in den regel omstreeks *f* 6 per last verkocht.

De ballast-steen, dienende tot beballasting der rijswerken bij de zeeweringen, wegen van 15 à 20 tot 150 halve Ned. ponden, en worden naar hunne zwaarte, klassikaal à *f* 7 tot *f* 9 per last, voornamelijk naar Friesland verzonden.

De glooijing-steen heeft eene zwaarte van meer dan 150 halve Ned. ponden tot verscheidene centenaars en wordt met het bekende doel, tegen *f* 14 à *f* 15 per last, hoofdzakelijk naar Holland getransporteerd. Een last steen is 2000 Nederlandsche ponden.

In een en ander gaat in deze gemeente jaarlijks de kapitale som van *f* 6000 à *f* 7000 om.

KOEVORDEN, 11 Junij.

Naar men verneemt, zijn de concessionarissen der Koevordsche kanaalmaatschappij gisteren morgen naar 's Hage vertrokken, om na het regelen van nog eenige ondergeschikte punten, de concessie te ontvangen; zoodat na eene halve eeuw van worstelen tegen provincialisme en eigenbelang, dit voor deze plaats zoo noodige werk eindelijk zal tot stand komen.

GRONINGEN, 13 Junij.

Heden werd alhier de verjaardag van Z. K. H. Prins HENDRIK, broeder des Konings, op de gebruikelijke wijze herdacht.

Naar wij vernemen, zal de verjaardag van H. M. de Koningin, welke op aanstaanden Woensdag invalt, worden gevierd door het houden eener parade van de alhier in garnizoen liggende troepen, alsmede van de schutterij dezer stad.

— Gisteren werd aan de hoogeschool alhier bevorderd tot Doctor in de Regten, de heer H. L. WICHERS, van Winschoten, na het verdedigen van *Quaestiones Juris Inaugurales*.

— Heden morgen zijn van hier vertrokken de luit.-kolonel ENGELBREGT van het 7de reg. inf. en de kapit. HAMMING, benevens een drietal onder-officieren van dat corps, welke zich naar 's Hage begeven met het regements-vaandel, hetwelk met de medaille van de citadel van Antwerpen zal worden versierd (zie ons vorig nommer). Voordat bovengenoemden vertrokken, heeft het muzijkcorps van het 7de reg. eenige muzijkstukken voor de behuizing van den luit.-kolonel uitgevoerd.

— Gisteren en heden is alhier telkens een partijtje nieuwe aardappelen aan het Boterdiep aangevoerd. Zij waren reeds vrij goed van stuk en zijn verkocht voor *f* 1,25 à *f* 1,35 de 5 kop.

— Donderdag j.l. is voor de regtbank alhier in hooger beroep behandeld eene zaak tegen een tienjarigen knaap alhier woonachtig, wegens het werpen met steenen op de openbare straat, en is deze knaap te dier zake door de regtbank veroordeeld tot betaling eener boete van *f* 1,50, en bij wanbetaling tot gevangenis voor den tijd van één dag; voorts in de kosten.

Door den heer kantonregter alhier was bedoelde knaap vrijgesproken, uit hoofde het feit, hem ten laste gelegd, niet zoude zijn bewezen, alhoewel het door een door den heer commissaris van politie opgemaakt proces-verbaal was geconstateerd.

Bovengenoemde veroordeeling moge een afschrikkend voorbeeld zijn voor andere knapen, bij wie het werpen met steenen en andere voorwerpen, tegenwoordig meer en meer in gebruik schijnt te komen, 't geen soms gevaarlijk voor personen en goederen is.

— Uit *Wildervank* wordt van den 12den het volgende geschreven: Eergisteren werd deze gemeente door den commissaris des Konings in deze gemeente met een bezoek vereerd. Des morgens omstreeks 10 uur stapte z.h.e.gestr. ten gemeentehuize af en werd door den burgemeester verwelkomd.

Nadat z.h.e.gestr. zich eenigen tijd had onledig gehouden met het nazien van de belangrijkste stukken van het archief dezer gemeente, nam hij zitting in den gemeenteraad, die op zijn verzoek was bijeenvergaderd. Vele belangrijke onderwerpen betreffende het welzijn van deze gemeente in het bijzonder, en van dit gewest in het algemeen werden besproken.

Na afloop der vergadering verleende z.h.e.gestr audiëntie aan ieder die hem wenschte te spreken, waarvan dan ook door sommigen is gebruik gemaakt, terwijl z.h.e.gestr. daarna deel nam aan het diner hem van wege het gemeentebestuur aangeboden. Waar zoo het hoofd van het gewest met de besturen der gemeente eenparig de belangen der ingezetenen behartigt, daar kan het niet anders of men zal allerwege de weldadige vruchten inoogsten, die een gevolg zijn van de trouwe zorg aan het heil des volks gewijd.

— Uit *Zoutkamp* wordt ons van den 12den dezer de volgende droevige gebeurtenis medegedeeld:

Eergisteren lagen verscheidene schepen in de Snikkebalge om de gelegenheid af te wachten ten einde naar Holland te kunnen varen. Eenige der schippers wilden, in den tijd dat zij daar lagen te wachten, beproeven of zij ook een zoodje visch konden vangen. Dit geschiedde. Een der schippers besloot, zijne portie, dadelijk op te maken. Daaronder was een klein tongetje, 't welk hij den kop afsneed en het toen op zijne eigen tong leggende, zeide hij lagchende tegen zijne kinderen: zie, nu heeft vader twee tongen. Het tongetje ging, waarschijnlijk door de beweging zijner tong, in het keelgat, waarop hij een gil gaf. Zijne vrouw kwam verschrikt uit het vooronder toesnellen, zag dat het gezigt van haren man reeds blaauw was, rukte hem den doek af, de hemdskraag open, stak hare vingers in het keelgat, en haalde daaruit wel een stukje visch, maar alles te vergeefs. De man was gestikt en aanstonds overleden. De ongelukkige was genaamd WILLEM MEINDERTS SALOMONS, van Gasse ter Nieveen, en laat eene bedroefde weduwe met drie kindertjes na.

— Uit *Finsterwolde* wordt ons van den 11den Junij het volgende ter plaatsing toegezonden: Onder begunstiging van aangenaam weder en eene zeer goede opkomst van toeschouwers, had alhier bij den kastelein J. WESTER, gisteren namiddag een wedloop plaats tusschen negen, allen meer of min flinke harddravers. Prijs en premie — om reden was men in de keus van 't eerstgenomen besluit afgeweken — bestaande in een zilveren vuurkomfoor en een voorsnijmes en vork, werden behaald, de prijs door het bruine merriepaard van J. B. KROON en genaamd *Holsteiner*, bereden door TORRENGA (den bejaarden) en de premie door het zwarte merriepaard van K. W. ARKEMA en getiteld *Burgemeester*, pikeur ARKEMA, zoon des eigenaars.

Eenig verschil in de opvatting der voorwaarden stoorde echter niet de vrolijke stemming, noch den geregelden afloop. Steller dezes zou dit punt zelfs niet hebben aangevoerd, ware 't niet, dat hij hieruit aanleiding meende te mogen nemen om 't geëerde publiek te waarschuwen, dat de voorwaarden bij soortgelijke gelegenheden naar vorm en inhoud zoodanig behooren te zijn, dat er omtrent de bedoeling geen misverstand zou kunnen ontstaan.

Eere zij intusschen het Hoogeland, dat, betrekkelijk, verreweg de meeste harddravers aanbragt, en om den goeden geest, dien de van daar opgekomene deelnemers aan het volksvermaak hebben aan den dag gelegd!

Tot diep in den nacht heeft men in de beste verstandhouding de uren aangenaam gesleten ten huize van J. WESTER, die in 't bijzonder als kastelein zeer voldaan was.

— Nog wordt ons van daar gemeld: Meer dan 100 bunders koolzaad zijn dit jaar in deze gemeente omgeploegd. De gunstige verandering van het weder had intusschen zulk eenen gunstigen invloed op het aangehoudene, dat menig landbouwer *van achteren* beschouwd, wenschen zou in deze zaak nog meer geduld te hebben uitgeoefend. Sommige landbouwers twijfelen echter, of men zich van het thans heerlijk gebloeid hebbende koolzaad wel een goed beschot mag beloven, daar men vreest, dat de in den stam aanwezige wormen de gunstige verwachting zullen teleurstellen. Mogt die vrees bij de uitkomst blijken *ongegrond* te zijn geweest!

— Gisteren zijn aan de fabrijk van de heeren VAN GALEN & ROEST te Kampen met goed gevolg te water gelaten, twee ijzeren barges, bestemd voor de vaart tusschen Groningen en Winschoten.

— Dezer dagen hebben wij uit andere bladen een berigt overgenomen dat te Harlingen door iemand *f* 50,000 aan de afdeeling van 't afschaffingsgenootschap aldaar was gelegateerd. Dit had moeten zijn *f* 50,00!

Door den minister van binnenlandsche zaken is naar aanleiding eener depêche van Zr. Ms. gezantschap te Konstantinopel, de aandacht der reeders en gezagvoerders van Nederlandsche schepen, die zich naar de Levant begeven, gevestigd op het belang, dat die bodems behoorlijk van wapentuig worden voorzien. Herhaalde aanvallen, in die streken door zeeroovers op koopvaardijschepen gepleegd, maken dien voorzorgsmaatregel zeer wenschelijk, te meer, dewijl alleen de wetenschap dat vaartuigen gewapend zijn, de roovers doorgaans schijnt af te schrikken.

Door den commissaris des Konings in de provincie Friesland is de aandacht van de gemeentebesturen gevestigd op het ook in deze provincie niet zeldzaam wanbegrip, dat, bij het vinden van drenkelingen of van anderen, die, hetzij door een ongelukkig toeval, hetzij door de handen aan zichzelve te slaan, schijnen te zijn omgekomen, de aanwezigheid van het burgerlijk of regterlijk gezag moet worden afgewacht, alvorens het gevonden ligchaam aangeraakt, of althans van de plaats

verwijderd mag worden, en door welke, op bloot volksvooroordeel gegronde handelwijze het niet onwaarschijnlijk is, dat menige nog niet geheel gebluschte levensvonk volkomen werd uitgedoofd, en het zeker is, dat de gelegenheid werd benomen, om, door het tijdig aanwenden van hulpmiddelen, te trachten, eenen ongelukkige in het leven terug te roepen.

De heer commissaris des Konings acht het niet noodig te betoogen, hoe noodzakelijk het is, dat dit verkeerd begrip worde weggenomen en dat alle doeltreffende middelen worden aangewend, om het tegen te gaan en te doen verdwijnen. Onder die middelen beveelt ZHEG. als een van zeer heilzame werking aan, overleg met godsdienstleeraars en schoolonderwijzers, daar deze meer aanhoudend met alle klassen van ingezetenen in aanraking zijn en gelegenheid hebben, om invloed uit te oefenen op het volksbegrip, ook bij het jonger geslacht.

Er heeft zich onlangs weder een geval van vergiftiging van runderen voorgedaan, ten gevolge van het, slechts gedurende weinige dagen, grazen in een weiland hetwelk met paardenmest uit eene loodwitfabriek afkomstig, bemest was, waardoor, zonder de spoedig aangebragte geneeskundige hulp, al de zich in die weide bevindende runderen ontwijfelbaar zouden zijn gestorven. Dit vooral heeft aanleiding gegeven tot het instellen van een nader onderzoek, waardoor het is gebleken, dat de paardenmest in eene groote hoeveelheid tot de vervaardiging van loodwit gebezigd wordt, en, na eenige dagen daartoe te zijn gebruikt, wordt weggevoerd, ten gevolge waarvan het gebruik dier met looddeelen besmette meststoffen vooral op weilanden, zoo als nu wederom op nieuw is gebleken, de noodlottigste gevolgen kan na zich slepen: te meer daar, ten gevolge van den hoogen prijs der meststoffen, vele veehouders zich ligtelijk genoopt kunnen gevoelen, zoodanigen mest aan te koopen en te gebruiken, daar die veelal voor geringe prijzen van de opkoopers verkrijgbaar is.

Het vorenstaande heeft aan den commissaris des Konings in de provincie Zuidholland aanleiding gegeven, om de aandacht der gemeentebesturen hierop bij herhaling te vestigen, met uitnoodiging om den landlieden in het aankoopen van paardenmest, waarvan de herkomst niet met zekerheid bekend is, de meest mogelijke omzigtigheid aan te bevelen; en om zoodanigen mest, welke voorondersteld kan worden uit loodwitfabrijken afkomstig te zijn, nimmer te bezigen op weiland, daar de ondervinding heeft doen zien, dat zelfs het hooi, op daarmede bemeste landen gewonnen, de loodvergiftiging aan dieren mededeelt; terwijl zoodanige mest, mits vooraf met water vermengd en uitgebroeid, tot dusverre niet is gebleken op de voortbrengselen van bouwlanden schadelijken invloed uit te oefenen.

Uit Zutphen wordt gemeld: Eene arbeidersfamilie, waarvan een der kinderen bij anderen diende, had aldaar het overschietende middageten voor hare ouders ten geschenke bekomen, hetwelk door deze, benevens drie hunner kinderen werd genuttigd, waarna zij zich weder aan den arbeid begaven. Eenigen tijd daarna werd de vader en kort daarop zijn zoon, onder de hevigste pijnen en brakingen naar hunne woning vervoerd, tot groote ontsteltenis der verdere huisgenooten, bij welke zich in mindere mate hetzelfde verschijnsel voordeed. De lijders zijn alsnog in zorgelijken toestand; men hoopt echter, dat door de spoedig aangewende geneeskundige hulp dit voorval geene verdere nadeelige gevolgen zal hebben. Het wordt toegeschreven aan het onvoorzigtig gebruik maken van lucifers, bij de tweede bereiding der spijzen, waarin alstoen een weinig phosphorus geraakt is.

In het land van Cuijck, N. Brabant, zijn, even als elders, als met name in sommige Geldersche streken, zooveel meikevers geweest, dat het gemeentebestuur te Groot- en Klein Linden een cent per pond kevers heeft uitgeloofd. Er waren gezinnen die op één dag 500 pond leverden, en in 't geheel zijn er in 6 dagen tijds 20 duizend pond van aangebragt, die dadelijk, in het kokend water geworpen, tot mest gebezigd zijn.

Er wordt te Parijs eene maatschappij gevormd met een kapitaal van 2 millioen fr. om op groote schaal een vocht te vervaardigen, dat zonder druif of alcohol, toch aan alle eigenschappen van goeden wijn beantwoordt, zoowel wat smaak, kleur, als gezondheid bevorderende eigenschappen betreft. Het mag in Frankrijk in den handel worden gebragt, onder den naam van Oenoïde. Elders zal het waarschijnlijk, indien de onderneming tot stand komt, wel een anderen naam erlangen, en menigeen zal dan Madera, Champagne, Rijnwijn enz. drinken, in de fabrijk zonder druiven vervaardigd.

Het is heden de 13de Junij, de gevreesde dag waarop volgens de bijgeloovige lieden de wereld met eene komeet in aanraking komen en door die aanraking vergaan zoude. De komeet is evenwel niet verschenen, de aarde is nog in hare voegen, zoodat de menigte dwaasheden, die naar aanleiding van dat gewaande te zamenstooten zijn verkondigd en die in het buitenland onder de min beschaafde klasse nog al wat geloof vonden — want in ons land heeft men, voor zoover wij weten, zich niet laten bang maken — thans gelukkig hebben uitgediend, tot zoolang dat er weder door dezen of genen dwaas een dag voor dat vergaan der aarde zal zijn vastgesteld. Immers die voorspellingen zijn geen nieuwe uitvinding. Reeds honderde malen zijn ze gedaan, en zij vielen in een tijd, toen de verlichting nog niet zoo ver was doorgedrongen als tegenwoordig, natuurlijk in veel vruchtbaarder grond. De volgende gebeurtenis moge daarvan ten bewijze strekken. Zij wordt door een geschiedschrijver uit Brandenburg aldus verhaald:

»MICHAËL STIEFEL, predikant te Holzdorf en Lochau bij Wittenberg, een goed rekenmeester, had becijferd, dat het einde der wereld op den 3den October 1533, des morgens te 8 uur, zoude daar zijn. Eenige maanden vroeger deelde hij zijne voorspelling en de gronden daarvoor mede aan dr. MARTIN LUTHER, die ze hem zocht uit het hoofd te praten. STIEFEL bleef echter daarbij en trachtte met heftigheid te bewijzen, dat hij de laatste engel was, die de zevende bazuin moest blazen, waarvan niemand hem zoude afhouden. Hij stond bekend als een vroom en geleerd man en bezat het vertrouwen zijner gemeente. Aan de boeren had hij meermalen zijne ontdekking verkondigd en ook had hij een geschrift daarover laten drukken; zij namen zijne waarschuwing als de laatste woorden van hunnen trouwen zielverzorger voor waar aan en lieten hunnen arbeid liggen; zij schonken hunne landerijen en huizen weg en deden zich overigens vóór het einde der wereld nog eens regt te goed. STIEFEL zelf gaf zijn huisraad en zijne boeken weg, dewijl hij ze in gindsche wereld niet noodig zoude hebben, zonder te bedenken dat deze geschenken, wanneer zijne voorspelling vervuld werd, geen nut konden hebben. In de laatste dagen had hij niets anders te doen dan de biecht af te nemen. De menschen kwamen niet alleen uit alle naburige plaatsen te zamen om zich nog voor 't laatst door zijne predikatiën te laten stichten, maar ook uit Brandenburg, Silezië en andere nog meer verwijderde provinciën stroomden vrome zielen naar hem heen, die met hem het einde der wereld wilden afwachten.

»Toen de bepaalde dag verschenen was, riep M. STIEFEL zijne boeren in de kerk, besteeg den kansel, wachtende de dingen die komen zouden en wekte zijne toehoorders op zich gereed te houden. Het uur ging evenwel voorbij zonder dat zijne voorspelling bewaarheid werd, en de profeet zelf begon onrustig te worden. Onverwacht brak een onweder los, dat hij terstond als de voorbode van den jongsten dag verklaarde. Het hield echter spoedig op; zij wachtten; eindelijk viel hun de tijd te lang en begon de maag hare regten te doen gelden. Eenige boeren waagden het om buiten de kerkdeur te zien; zij vonden den hemel schoon en helder, en bemerkten eindelijk dat zij te ligtgeloovig waren geweest. Nu veranderde het tooneel; de vroom aandachtige, nu echter hongerige boeren scholden hunnen zielezorger uit, rukten hem van den kansel, sleepten hem voor het gerigt naar Wittenberg en vorderden schadeloosstelling, omdat zij, door hem verleid, hunne bezittingen weggeschonken hadden en tot den bedelstaf gebragt waren. Door den invloed van dr. LUTHER en de toespraak der overheid werden de boeren tot bedaren gebragt en zij namen zelfs STIEFEL weder voor een tijd lang tot prediker aan, totdat deze naar het dorp Haberstrohm, niet ver van Koningsbergen, beroepen werd."

In eene gedrukte circulaire van het *hoofdbestuur der Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank*, geteekend den 29sten Mei 1857, en gerigt aan heeren afgevaardigden en correspondenten, komt het volgende voor:

»De afdeelingen en correspondenten zullen worden uitgenoodigd om bij het gemeentebestuur hunner woonplaats pogingen aan te wenden tot het verkrijgen eener bepaling, waarbij verboden wordt, sterken drank bij brandblusschen te verstrekken, in navolging van Amsterdam en Hoorn."

»In de verordening op het brandwezen [leelijk woord = armwezen!] binnen Amsterdam leest men:

»Art. 123. Het uitdeelen van sterken drank bij brand is ten strengste verboden, enz.

»Art. 124. Geen sterke drank mag gedurende de brandblussching door herbergiers of tappers worden uitgereikt of geschonken aan iemand behoorende tot het personeel van het brandwezen, of tot de bij den brand dienstdoende politie, schutterlijke of militaire bezetting."

Mogt zulk eene heilzame verordening algemeen in ons land worden ingevoerd! — Geduld, medeleden of begunstigers van 't Afschaffing-Genootschap! want — *alle goeje dingen komen langzaam*.

10 Junij 1857. E. M.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 13 Junij Heden morgen had in het raadhuis de aanbesteding plaats van het bouwen van eene gemetselde waterdigte kuip en dito afsluitput, ter plaatsing van een gashouder, ten dienste en op het terrein der gasfabrijk. Ingeschreven voor *f* 29,580, *f* 28,888, *f* 25,500, *f* 24,800 en *f* 23,448; de laatste som door J. H. LIMBORGH, alhier.

KERKNIEUWS.

Bij kon. besluit van den 3den dezer zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten bij de Herv. gemeenten van Heinenoord, op H. PIERSON, kandidaat; van Delden, op B. TER HAAR, B.zn., pred. te Arkel; van Hantum en Hantumhuizen, op A. MAC PHERSON, pred. te Katwijk aan Zee; van Donkerbroek c. a., op W. C. VAN SENDEN, kandidaat; en van Utrecht, Waalsche gemeente, op J. G. L. NOLST TRENITÉ, kandidaat.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente van St. Jansga en Delfstrahuizen is beroepen de kandidaat G. J. GOBIUS DU SART; — te Woerden ds. STEENBAKKER MORILION LOIJSEN, thans te Bodegraven.

— Ten gevolge van het bedanken van dr. F. W. MERENS, heeft de kerkeraad der Herv. gemeente te Vianen geformeerd het volgend twaalftal van predikanten, alphabetisch gesteld: dd. BEMAN BROUWER, te Ede; CLEMENT, aan den Helder; DEKKERS, te Chaam; VAN DIJK, te Zevenbergen; EIGEMAN, te Meeuwen; GEWIN, te Heemstede; HOEVERS, te Gorredijk; VAN LOENEN, te Hoenderloo; VAN DER MEULEN, te Ter Heyde; MEYLINK, te Zalk; VERHOEFF, te Nieuw-Loosdrecht, en DE VIJVER, te Veenendaal.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LISSABON, 9 Junij.

De Koning heeft in de heden gehoudene zitting der Cortes medegedeeld, dat hij voornemens is een huwelijk aan te gaan. Er wordt niet bijgevoegd welke zijne schoone aanstaande zal zijn. Vermoedelijk is zij de tweede dochter van den groothertog *Maximiliaan* van Beijeren.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 13 *Junij*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{14}{16}$.
Dito Dito	»	3	»	—
Dito Dito	»	4	»	$96\frac{3}{4}$.
OOSTENRIJK Metalliek	»	5	»	$76\frac{1}{8}$.
Dito 1851 en 1852	»	$2\frac{1}{2}$	»	$39\frac{9}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	»	5	»	$88\frac{1}{8}$.
Dito Nation. Metall	»	5	»	78.
SPANJE Onbep. St.	»	$1\frac{1}{4}$	»	$25\frac{7}{8}$.
Dito Binnenl	»	3	»	$38\frac{1}{2}$.
PORTUGAL	»	3	»	$45\frac{7}{8}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	»	5	»	105.
Dito Dito 1828 en 1829	»	5	»	—
Dito bij *Hope*	»	4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	»	4	»	$87\frac{1}{2}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	»	5	»	—
Dito 6de serie	»	5	»	$99\frac{7}{8}$.

Aandeelen Russische spoorwegen 77.

LONDEN, 13 *Junij*. Consols $93\frac{1}{4}$.

PARIJS, 13 *Junij*. Fransche 3 pCt. 69.40.

WEENEN, 13 *Junij*. Metalliek 5 pCt. *f* $83\frac{1}{4}$. Nat. Leening *f* $84\frac{1}{8}$. Wissel op Londen *f* 10.11. Zilver *f* 5.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 10 Junij, *Haache* Alcyone, Batavia; *Buykes* Santa Rosa, Curaçao; *Pluym* de Stad Almelo, Dundee; *Koning* Johanna Marchiena, Newcastle; — 11 *Wedemeijer* Amsterdam, Suriname.

VLIE 7 Junij, *de Jong* Margaritha Hendrika, Laurvich.

HELVOET 10 Junij, *Kramer* Ouderkerk aan den Amstel en *Guyt Jr.* Olivier van Noord, Batavia; *Huizer* Gouvern. Elsevier, K. v. Guinea.

MAASSLUIS 9 Junij, *Bergwerf* Algemeen Belang, Noordzee.

DARIEN 13 Mei, *Meyboom* Frederik Henderik, Amst.

TAFEL-BAAI 17 April, *Kramer* Christina, v. Macao n. Havana.

KONSTANTINOPEL 28 Mei, *Besseling* Johanna Cathar., Amst.; — 29 *Wanhaak* Oostzee en *de Jongh* Dina Immechiena, Antw.

MARSEILLE 6 Junij, *Wilkens* st. Rhône, Rotterdam.

LONDEN 9 Junij, *de Groot* Twee Zusters en *Gunter* Visscherij, Workum.

Bij DUNGENESS 7 Junij, *Visser* Zaanstroom, v. Amsterdam n. La Rochelle.

Bij GOUDSTAART 5 Junij, *Hessels* Rijswijk, v. Rott. n. Bat.

PLYMOUTH 7 Junij, *van Cadelle* Nederl. oorl. schoener Balie, v. Helvoet n. Oostindië.

Bij LIZARD 5 Junij, *Plomperman* Gouvern. v. d. Eb, v. Rott. n. de K. v. Guinea.

CARDIFF 6 Junij, *de Boer* Epimachus, Bordeaux; — 7 *Coening Meijer* Jan Schouten, Dordrecht.

GLOUCESTER 8 Junij, *Freij* Annagiena, Rostock.

NORTH SHIELDS 8 Junij, *v. d. Gaast* Baudina, Harlingen.

HARTLEPOOL 7 Junij, *Niggebrugge* Stad Enschedé, Dundee.

HAMBURG 9 Junij, *Hamstra* Jonge Pieter, Amst.; *Dost* Vr. Margaretha, Zaandam.

HARBURG 10 Junij, *Hazewinkel* Clipper-Galjoot, Newport.

BREMERHAVEN 8 Junij, *Waterborg* Fokkiena, Hartlepool; — 9 *Kramer* Gezina Lammechina, Hamburg.

SWINEMUNDE 8 Junij, *van Borkum* Geerdina Cornelia, Londen.

MEMEL 5 Junij, *Net* Jantina Magrietha, Kiel; — 6 *de Jong* Adolph Frederik, Amst.; *Meijer* Emma Elise, Torravecchia.

BOLDERAA 6 Junij, *Glim* Hendrika Margaretha, Hamburg; *v. d. Werff* Udo Frederik, Cette; *Borgman* Cornelius Dasse Viëtor, Newc.

DALARO 4 Junij, *Drewes* Hendrika, Hamburg.

REVAL voor den 30 Mei, *Hazewinkel* Sjoukje Alida, Newport; *Mooi* Renske en *Schummelketel* Johanna Maria, St. Davids; *Potjewijd* Albertina, Shields.

Vertrokken.

AMSTERDAM 10 Junij, *Steffens* Jonge Andries, Petersb.; — 11 *de Vries* Zwaantina Magrietha, Koningsb.

TEXEL 10 Junij, *Hackstroh* Ned. oorl. schooner Attalante, Lerwick.

VLIE 7 Junij, *Mulder* Feika Jantina, Riga; *de Jonge* Jonge Douwe, Noorwegen.

VLISSINGEN 10 Junij, *Eggers* Bellona, avontuur.

PALERMO 1 Junij, *v. d. Sloot* Wilhelmina, Licata.

GENUA 5 Junij, *Martens* Minerva, Engeland.

MARSEILLE 9 Junij, *van Os* Libra, Rio de Janeiro.

LISSABON 24 Mei, *de Boer* Eensgezindheid, Antwerpen.

ROYAN 2 Junij, *Vegter* Beerta Schuringa, Petersb.

NEWPORT 6 Junij, *Boer* Magrietha Antina, Cardiff.

SUNDERLAND 7 Junij, *Visser* Copernicus, Bombay.

HAMBURG 8 Junij, *Bontekoe* Zeemeeuw, Petersb.; — 10 *Prins* Jonge Barend en *Koops* Catharina, Termunterzijl.

BREMERHAVEN 8 Junij, *de Vries* 5 Gezusters, Amst.

WARNEMUNDE 7 Junij, *Smedes* Petronella Albert, Bremen.

SWINEMUNDE 8 Junij, *Roelfsema* Orion, Ipswich.

BOLDERAA 5 Junij, *Hannema* Harlingen en *de Groot* Margrietha, Holland; *Plukker* Hendrika, Elseneur.

In lading.

NEWYORK 27 Mei, *de Groot* Foska Helena en *Timmermans* H. Willebrordus, Amst.

LONDEN 8 Junij, *Walthekker* Sophia Klasina, Stettin.

Zeilklaar.

LONDEN 9 Junij, *Plokker* Anna, Antw.

LIVERPOOL 8 Junij, *Pot* Niessina Gepka, Petersburg; *de Groot* Catharina Geerdina, Nerva.

TAFELBAAI, 21 April. Het schip Lourens Koster, kapit. *Koenen*, van Banjoewangie naar Schiedam, alhier met schade binnengeloopen, heeft weinig geleden; van de lading waren 1376 b. koffij en 230 kranj. suiker beschadigd verkocht.

BAYONNE, 6 Junij. Het schip Eendragt, kapit. *de Boer*, van hier naar Cardiff, is op de noordpunt van de baar gestrand, doch zal waarschijnlijk weder afgebragt kunnen worden.

Gepraaid den 15 April, op 36° Z.Br., 22° O.L., *de Vries* Cornelia, v. Bat. n. Rott. — Den 29 Mei, op 40° N.Br., 11° W.L., *Immink* Prins Veldmaarschap, v. Newc. n. Hong Kong. — Den 9 Mei, op 2° 16′ N.Br., 23° 4′ W.L., *Kok* Valparaiso, v. Tjilatjap n. Rott. — Den 6 Junij, op 48° 34′ N.Br., 10° 12′ W.L., *Pott* Grietje Wesselhoff, v. Amst. n. Napels. — Den 7 Junij, op 49° 9′ N.Br., 7° 45′ W.L., *v. d. Wouden* Mercator, v. Shields n. Hong Kong.

OOSTMAHORN, 12 Junij. Ter reede gearriveerd 9 Junij, *Meijer* Aaltina Helena, v. Bremerh. n. Amst.; — 11 *Schoon* Hoffnung, v. Altona en *Stenger* Catharina, v. Oldersum, beide n. Makkum.

Vertrokken 11 Junij, *Scholtens* Wilhelmina Pietronella, v. Gron. n. Archangel; *Brouwer* Janna, v. Dordrecht n. Hamburg.

ZOUTKAMP, 13 Junij. Binnengekomen 11 Junij, *de Jonge* Jantina, Londen.

Zeilklaar: *Bontkes* Gezina Geertruida, avontuur.

De Sond gepasseerd.

7 Junij. *Wilkens*, Alberdine, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
8 —— *Kruithof*, Courier, v. Riga n. Rott., m. gerst.
Schuur, Johanna Ettina, v. Dantzig n. Holland, m. rogge.
de Boer, Boreas, v. Dantzig n. Harl., m. rogge.
Mulder, Wilhelmina, v. Dantzig n. Veendam, m. hout.

De wind den 7 Junij N., N.O., N.; den 8sten Z.Z.O., W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 12 Junij, *Buikes* Santa Rosa, Curaçao; *Kuiper* de Dankbaarheid, Dantzig.

TEXEL 11 Junij, *Molenaar* Neptun, Maracaibo; *v. Kempena* Sippe Visser, Lond.; — 12 *Voet* Graaf v. Rechteren, Hull.

VLIE 9 Junij, *Haijer* Goede Hoop, Christiansand.

HELVOET 11 Junij, *Oldenburger* Geppina, Marennes; *Nijman* Komeet, Lond.; *Mets* Vier Gebroeders, Newc.; *Feyen* Stella Maris, Koningsb.

MAASSLUIS 11 Junij, *Visser* de Goede Verwacht., Noordzee.

VLISSINGEN 10 Junij, *Meinders* Johanna, Riga.

BROUWERSHAVEN 11 Junij, *Lammers v. Bueren* Bezoekie, v. Bat. en *Kok* Valparaiso, v. Tjilatjap, n. Rott.

Bij DEAL 8 Junij, *Koster* Argo, v. Bord. n. Petersb.; — 10 *Lodewijks* Johannes Hendr. Ferdin., v. Rott. n. Cardiff.

GRAVESEND 9 Junij, *Topzant* Martha, Tonn.

NORTH SHIELDS 8 Junij, *Kal* Koophandel, Rott.; *de Haan* Victoria, Huelva.

MARSEILLE 8 Junij, *v. d. Bos* Sophie, Galatz; *Heeres* Suzanna, Lissabon.

TRIEST 11 Junij, *Rademaker* Arnold. Cath., Texel.

MESSINA 31 Mei, *Mannekes* Kleinkinderen, Vlaard.; *Scholtens* Baron v. Hall, Newc.

SURINAME 8 Mei, *Klint* Wilhelmina, Amst.

KROONSTAD 3 Junij, *Koops* Lammechina en 4 *Strootman* Beertha Victoria, Amst.; *Sprik* Juliana Louise, Bremen; *Kramer* Lambertha, Hamburg; — 5 *de Groot* Jacoba Gesina en *Kars* Roelfina, Londen; *Mulder* Afina Agatha en *Lever* Catharina Elisabeth, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 12 Junij, *v. d. Worm* Stad Leyden, Melbourne, *Welger* Christina Alida, Syra; *Lukens* Gesina Johanna, Petersburg; *Adama* Vr. Antje, Hamburg; *Kort* Pietronella, Bremen.

TEXEL 12 Junij, *v. d. Mey* Jupiter, Bat.; *Westenenk* Cosmopoliet, *v. d. Meulen* Soolo en *de Winter* Staatsr. van Ewijck, Cardiff; *Zeilstra* Gouverneur van Ewijck, Hull; *Bylers* Cuba, Sur.

VLIE 9 Junij, *Pekelder* Lisette, Petersb.

FALMOUTH 9 Junij, *Valkenburg* Delphin, v. Rio Janeiro n. Rott.

HARTLEPOOL 9 Junij, *Visser* Willem Ernst, Odessa.

LIVERPOOL 9 Junij, *Bernardus* Agatha Hendrika, Koningsb.

HONG KONG 23 April, *Mellema* Maasstroom, Macao.

In lading.

LONDEN 9 Junij, *Wilphorst* Joan Jacob, Nickerie; *Kramer* Harmonie, Petersburg.

De Nederl. smak Fennechiena, kapit. *Peper*, v. Burat eiland met ijzer n. Rott., is den 10den dezer bij Zandvoort gestrand en zal met de lading weg zijn; het volk is gered en men is bezig de inventaris te bergen.

232ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

14de Lijst. Nos. 2272, 5359, 8377, 9017, 16528, 19545 en 19754 ieder *f* 1000; no. 11190 *f* 400; nos. 808, 2557, 3073, 12639, 12780 en 19078 ieder *f* 200; nos. 101, 1533, 3464, 3564, 4387, 5988, 11528, 14199, 14612, 16682, 17047 en 18109 ieder *f* 100. — *15de Lijst.* No. 9365 *f* 100,000; no. 4532 en 11285 beide *f* 1000; no. 16591 *f* 1000 premie *f* 30,000.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Junij*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,55
Oude 70 ℔ *f*	N.W. 1856 52 ℔ *f* 5,45	- - 42 - - 3,75
N.Oml.1856 66 - 7,60	- 54 - - 5,85	- - 44 - -
- - 68 - - 8,60	- 56 - - 6,25	
- - 70 - - 9,60	Zomer 54 - - 5,55	BOONEN.
- Old. 66 - - 7,35	- 56 - - 5,95	Paardeb. *f* 6,50 *f* 7,25
- - 68 - - 8,35	Knobbe 60 - - 6,30	
- - 70 - - 9,35	- 62 - - 6,70	Gr. Erwt. *f*
ROGGE.	HAVER.	Graauwe dito *f*
N. Inl. 60 ℔ *f* 4,55	N. Dikke 36 ℔ *f*	
- - 62 - - 5,15	- - 38 - - 3,45	ZADEN, ENZ.
- - 64 - - 5,75	- 40 - - 3,70	Koolz. *f*
- - 66 - - 6,35	- 42 - - 3,95	dito *f*
Oude 66 - -	- 44 - - 4,20	Zomerzaad *f*
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,45	G. Mosterdz. *f*
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f* 6,50	- 48 - - 4,65	Lijnzaad *f*
- - 62 - - 7,00	- 50 - - 4,85	Dederzaad *f*
- - 64 - - 7,50	N.W.Voer 36 - - 3,15	Gr. Gort *f* 8,75 *f* 9,25
- Zw.- 60 - - 6,35	- - 38 - - 3,35	Parel dito *f* 13 a *f* 15
- - 62 - - 6,85	- - 40 - - 3,55	Raapolie per vat *f* $51\frac{1}{2}$
- - 64 - - 7,35	N. Zw. - 36 - - 3,15	
Veen 64 - - 7,25	- - 38 - - 3,35	

Tarwe in een doen, met weinig handel. — Rogge prijshoudend. — Boekweit slap en 25 cent lager nog moeijelijk te plaatsen. — Gerst tot vorige prijzen slepend afgaande. — Zware dikke Haver ruim prijshoudend, ligte soorten genoegzaam zonder kooplust, Voer en Zwarte iets aangenamer. — Boonen als voren. — Gort weinig in omgegaan.

ROTTERDAM, 11 *Junij*. Granen: Tarwe 160, 161 ℔ Hoogl. Kl. *f* 395; 158 ℔ Kl. *f* 370.

LEEUWARDEN, 12 *Junij*. De aanvoer van alle graansoorten was gering, en de vraag veelal beperkt. — Tarwe, puike witte *f* 9,50, *f* 10,20; knappe *f* 8,50, *f* 9,00; ordinaire *f* 8,00, *f* 8,25. Puike roode *f* 10,20, *f* 10,50; knappe *f* 8,25, *f* 9,00. — Rogge tot ruim vorige prijzen, *f* 6,00, *f* 6,60; buitenl. *f* 7,40. — Boekweit iets meer begeerd tot vorige prijzen, Vries. Zand *f* 9,00, *f* 9,20. — Winter-Gerst als voren, puike *f* 5,20, *f* 6,00; ligtere voor Voeragie *f* 4,25, *f* 4,75. — Haver in een doen en minder gevraagd, fijne *f* 4,20, *f* 4,60; ordinaire *f* 3,70, *f* 3,90. Voer *f* 3,25, *f* 3,60.

AMSTERDAM, 12 *Junij*. Tarwe tot ruim vorige prijzen aan consumtie: 128, 129 ℔ n. w.b. Pools. *f* 405, *f* 410; 126 ℔ Nassaudietsche *f* 368; 125 ℔ Geld. *f* 345; 124 ℔ Vries. *f* 335. — Rogge prijshoudend met veel handel: 120 ℔ o. Amerik. *f* 220; 122 ℔ Anclammer *f* 222; 122 ℔ ligt gedr. Pommer *f* 220; 121, 122, 125 ℔ Pruis. *f* 219, *f* 222, *f* 231; 117 ℔ Petersb. *f* 215; 116 ℔ dito *f* 213 bij gerijf. — Inlandsche Gerst tot vorige prijzen verkocht: 100 ℔ Fries. winter *f* 188; buitenl. soorten tot vorige prijzen geveild, doch niets in omgegaan. — Haver hooger gehouden, doch niets in omgegaan.

Koolzaad op het najaar ½ p. vl. hooger: op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 87 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk onveranderd, op levering niet williger: op 6/w. *f* 52,75; vlieg. *f* 51,25; Sept. *f* 51,25 a *f* 51 a *f* 51,25; Oct. *f* 51—*f* 51 a *f* 51,25; Nov. *f* 51 a *f* 50,75 a *f* 51; Dec. *f* 50,75 a *f* 50,50 a *f* 50,75; Mei 1858 *f* 50,25. — Lijnolie dadelijk williger, op levering iets flaauwer: op 6/w. *f* 46,75; vlieg. *f* 45,50; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 45 a *f* 45,25 a *f* 45. — Hennepolie op 6/w. *f* 51,50; vlieg. *f* 50.

LONDEN, 10 *Junij*. De graanmarkt was heden niet druk bezocht en toch ging inl. Tarwe tot de volle notering van eergisteren van de hand. Van vreemde werd niet veel verkocht; de waarde van dit graan heeft zich echter goed gesouteneerd. Alle andere graansoorten als l.l. Maandag.

Van den 12den. Granen vast, met matigen aanvoer.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Junij*. De prijs der boter was heden: 1ste soort grasboter de ¼ ton *f* 34 a *f* 35; 2de soort dito *f* 32 a *f* 33.

LONDEN, 12 *Junij*. Friesche Boter 102 sh., Gron. 82 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Junij*. De aanvoer van schapen en varkens was heden niet groot en de handel flaauw.

LONDEN, 12 *Junij*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 1057 runderen, 160 kalveren en 8910 schapen; de besteedde prijzen waren voor alle soorten lager.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 12 *Junij*.

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{7}{8}$; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. $96\frac{11}{16}$. — BELGIË, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{7}{8}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{9}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $36\frac{7}{16}$; Dito Buitenl. £ 86, 3 pCt. $42\frac{1}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{13}{16}$; Dito 1856, 3 pCt. $44\frac{5}{8}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. $104\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. $99\frac{1}{2}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $76\frac{3}{8}$; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{1}{4}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $87\frac{3}{4}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $77\frac{3}{4}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21. — Wisselkoers op Londen zigt *f* 11.85; Dito 2/m *f* $11.72\frac{1}{2}$. Russische Spoorweg—Aandeelen *f* 77. Vaste Beurs.

ADVERTENTIEN.

Societeit *DE HARMONIE.*

Op WOENSDAG den 17den Junij e.k., ter gelegenheid der **VERJARING** van H. M. de KONINGIN, zal in de GROOTE ZAAL, onder Directie van den Heer **A. DE CORNILLON**, des avonds van 7 tot 10 uur **MUZIJK** worden gegeven.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

BEREND BARKMEIJER
en
ELISABETH STEENHUISEN.

ZUIDHORN, 9 Junij 1857.

*** Getrouwd:

P. D. T. F. R. Baron v. HOËVELL
en
H. F. HENDRIKSZ.

GRONINGEN, 10 Junij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

E. MORACK
en
C. Z. C. SLUITER.

GRONINGEN, 11 Junij 1857.

*** Getrouwd:

H. UBBENS,
van *Zuidbroek*,
en
E. DE COCK.

GRONINGEN, 11 Junij 1857.

*** Getrouwd:

W. RIJKENS,
Kapitein bij het O. I. Leger, Ridder der M. W. O.,
en
A. S. H. WITTE.

GRONINGEN, 13 Junij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van zevenseventig jaren en bijna tien maanden, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, AAFKE BERNARDUS POSTEMA, Wedw. van wijlen R. KLIMP, in leven *Deurwaarder* bij de Regtbank.

GRONINGEN, 11 Junij 1857.

Namens Kinderen en Behuwdkinderen:
B. KLIMP.

*** Na eene ziekte van eenentwintig dagen overleed heden, zacht en kalm, mijn innig geliefde Zoon WILLEM, in den ouderdom van ruim dertig jaren. — Dat offer, aan den dood gebragt, treft mij zwaar; — doch denkende aan zijn uitmuntend levensgedrag, dat hem steeds kenmerkte als een waardig kweekeling in de school van voorbereiding tot een hooger leven, hoop ik te berusten in den wil van Hem, die alles met wijsheid en liefde bestuurt.

PANSER, 12 Junij 1857.

A. DE COCK,
Wedw. G. VAN DER LEIJ.

*** Door **J. OOMKENS, J.Zoon**, is heden uitgegeven:

J. W. BLANKEN, *Majoor der Artillerie*, **Kaart van de Provincie *Groningen***, *met aanduiding van de soort en lengte der Wegen, de Waterwegen over de Wadden en meer andere belangrijke bijzonderheden*; opgemaakt naar de bestaande Kaarten en volgens nadere Opnemingen of Opgaven, getrokken uit de Bestekken van onderhoud en aanleg der Wegen, Kadastrale plans en andere officiële Stukken. Met eenen Afstandswijzer, in gr. plano, ***f* 2,00** en op Katoen gedrukt ***f* 3,00.**

*Met den 1sten Augustus zal de prijs tot **f 3,00** en **f 4,00** verhoogd worden; hierdoor worden zij nog in de gelegenheid gesteld zich deze Kaart aan te schaffen, die eerst wenschten te zien, alvorens te koopen.*

Voorts is verzonden:

Prof. ***W. MUURLING*, Practische Godgeleerdheid**, of *Beschouwing van de Evangeliebediening voornamelijk in de* **Nederlandsche Hervormde Kerk.** Een Handboek bij de Academische Lessen. Tweede Deel, tweede Stuk, groot 8vo .... *f* 2—10.

Met dit **Stuk** is dit Werk geheel voltooid en sluit de rij der Academische Handboeken door de drie Hoogleeraren in de Godgeleerdheid aan de Groninger Hoogeschool uitgegeven. *Van de drie stukken van de hier aangekondigde* Practische Godgeleerdheid *zijn nog eenige weinige exemplaren tegen f* 6—50 *te bekomen.*

Prof. ***B. H. LULOFS*, Kakographie**, zijnde het eerste Deel eener nieuwe en goedkoope Uitgaaf, in Postformaat, van:

***LULOF'S* Taalkundige werken**, herzien door Dr. *A. DE JAGER.*

Deze **Verzameling**, welke uit zes Deelen zal bestaan, bevat de Kakographie, de Woordafleidkunde, de Spraakkunst in 2 Deelen en de Redekunst met Aanteekeningen in 2 Deelen en zal *bij Inteekening tegen **f 4,80** en buiten Inteekening tegen **f 6,30** verkrijgbaar zijn. Ieder Deel is afzonderlijk verkrijgbaar en het Prospectus in alle Boekwinkels gratis te bekomen.*

Werken

VOOR

VERMINDERDEN PRIJS.

***P. C. HOOFT*, Nederlandsche Historien,** 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HECKER.* Prijs [*f* 12,50] ***f* 5.00.**

***CURRER BELL*, Jane Eijre, of het leven eener Gouvernante,** 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***T. F. UILKENS*, Losse Verhalen, uit het dagelijksch leven ontleend.** Prijs [*f* 2.80] ***f* 1.00.**

***J. VENEDEY*, Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk.** Geschiedk. en plaats. herinneringen, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***A. G. BRUINSES*, Uit het Leven.** Schetsen en Beelden. Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.40.**

——— **Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk.** Prijs [*f* 3,75] ***f* 1.50.**

——— **Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk.** Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.50.**

Bovenstaande werken zijn voor den daarbij gevoegden verminderden prijs bij de meeste Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld. De Uitgevers twijfelen niet, of velen zullen zich deze gelegenheid ten nutte maken, om voor eene betrekkelijke kleinigheid zich deze genoegzaam bekende werken aan te schaffen.

Aan de Inteekenaren is verzonden:

No. 10 van den Jaargang voor 1857 van het

GODSDIENSTIG HUISBLAD,

Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,

ONDER HOOFDREDACTIE VAN

Dr. E. J. DIEST LORGION

EN MEDEWERKING VAN EEN AANTAL MET ROEM BEKENDE VADERLANDSCHE GELEERDEN.

Inhoud: *Bijbelverklaring.* Pinkstervreugde, door J. H. SONSTRAL. — *Kerkelijke Geschiedenis.* Tafereelen uit het Zendelingsleven op Borneo: IV. De Leeuwenkoning; medegedeeld door A. T. REITSMA. — *Mengelingen.* Ter Gedachtenis aan mijne jonge vriendinnen, in de eerste plaats aan diegenen, welke mij van aangezigt kennen, van AMALIA WILHELMINA SIEVEKING (*Vervolg*). — Brief van LUTHER aan zijn vierjarig kind.

Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 4—00.

MAATSCHAPPIJ

VAN

Brandverzekering

VOOR HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN,

gevestigd te 's HERTOGENBOSCH.

AGENTSCHAP *GRONINGEN:* L. DOORNBOS, **Commissionair**, Nieuwe Weg, lett. P, no. 440 2°. *a.*

Voorschreven MAATSCHAPPIJ verzekert tegen BRANDSCHADE alle **BOERENDE** en **ONROERENDE**

GOEDEREN,

tegen **vaste** en ***zeer matige*** Premie.

VERKOOP VAN TOPGRAS.

Op DINGSDAG den 16den Junij 1857, des avonds te 7 uur, zal, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht: Het **TOPGRAS** van ongeveer 6 Bunder best Land, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan den Heer L. T. JORISSEN, in 4 perceelen, op aanwijzing van J. H. POLL; en van ongeveer 2 B. **LAND**, *DE HOOGTE VAN DE TIGGELDOBBEN* genaamd, gelegen aan den Jacobijnerweg, toebehoorende aan K. HEMMES.

*** Ten overstaan van Mrs. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris te *Leens*, en **J. W. F. J. DU PEIJROU VAN BREUGEL**, Notaris te *Winsum*, zullen HEIJE NANNINGS NANNINGA en de Erven van wijlen TRIENTJE GEERTS HUIZINGA, Landbouwers onder *Baflo*, in de Herberg van H. D. BOS, te *Baflo*, op VRIJDAG den 26sten Junij 1857, om de veelheid der Perceelen, des voormiddags precies te tien uur, publiek verkoopen:

I. Eene kapitale **BOEREN BEHUIZING**, geteekend no. 4, met **SCHUUR**, daarbij staande **HUT** en verdere **AANHOORIGHEDEN**, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver HEEM, TUIN, BOOMGAARD en LANDERIJEN, groot te zamen 13 B., 71 R., 80 E., doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 70—00.

II. Eene BEHUIZING, geteekend no. 5, met de BEKLEMMING van den daarbij behoorenden GROND, groot 9 R., 40 E., doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 5—00.

III. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 B., 35 R., 40 E. LAND zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 33—00.

IV. Den EIGENDOM van Perceel III.

V. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 95 R., 80 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 20—00.

VI. Den EIGENDOM van Perceel V.

VII. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 14 R., 10 E. LAND, doende op Midwinter tot vaste huur *f* 12—00.

VIII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 86 R., 80 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 10—00.

IX. Den EIGENDOM van Perceel VIII.

X. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 03 R., 40 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 20—00.

XI. Den EIGENDOM van Perceel X.

XII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 65 R., 90 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 17—00.

XIII. Den EIGENDOM van Perceel XII.

XIV. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 37 R., 20 E. LAND, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 10—00.

XV. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 74 R., 10 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 18—00.

XVI. Den EIGENDOM van Perceel XV.

XVII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 81 R., 70 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 20—00.

XVIII. Den EIGENDOM van Perceel XVII.

XIX. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 45 R., 10 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 25—00.

XX. Den EIGENDOM van Perceel XIX.

XXI. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 33 R., 30 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 14—00.

XXII. Den EIGENDOM van Perceel XXI.

XXIII. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 63 R., 10 E. LAND, doende op Midwinter tot vaste huur *f* 10—00.

XXIV. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 B., 36 R., 40 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 37—00.

XXV. Den EIGENDOM van Perceel XXIV.

XXVI. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 77 R., 60 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 18—00.

XXVII. Den EIGENDOM van Perceel XXVI.

XXVIII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 B., 68 R., 10 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 30—00.

XXIX. Den EIGENDOM van Perceel XXVIII.

XXX. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 59 R., 10 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 15—00.

XXXI. Den EIGENDOM van Perceel XXX.

XXXII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 18 R., 20 E. LAND, zullende voortaan op Midwinter tot vaste huur doen *f* 10—00.

XXXIII. Den EIGENDOM van Perceel XXXII.

Alles staande en gelegen te *Tinallinge*, in de Gemeente *Baflo*.

GROOTE BOELDAG

EN

LANDVERHURING.

Voorts zullen, ten overstaan van DEZELFDE NOTARISSEN, ten verzoeke van voornoemden H. N. NANNINGA en Mede-Geregtigden, om de veelheid der Perceelen telkens des namiddags precies te één uur te beginnen, aan de Boeren Behuizing geteekend no. 4, te *Tinallinge*, op gewoon Crediet, op MAANDAG den 29sten Junij 1857, p[...] worden verhuurd:

Plus minus 5 Bunders TOPGRAS, [...] Bunders KLAVER, 15 Bunders NA[...]DE, 10 Bunders KOOLZAAD, 8 Bu[...] GERST, 2 Bunders ROGGE, 5 Bu[...] TARWE, 3 Bunders HAVER en 6 Bu[...] BOONEN.

Op DINGSDAG den 30sten Junij, en zoo noodig WO[...]DAG den 1sten Julij 1857, publiek worden verkocht:

8 uitmuntende PAARDEN, 85 stuks RUNDVEE, 50 MELK- en GUSTE SCHAPEN en LAMMEREN, 2 vette VARKENS, 4 VELDWAGENS, 1 KAPWAGEN, 1 CHAIS, PLOEGEN, EIDEN, K[...]REN, MELKGEREEDSCHAPPEN en verder **volle[...] BOEREN BESLAG**; eindelijk de **HUISMOBIL[...]** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Mr. J. W. F. J. DU PEIJROU VAN BREUGE[L].
Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Herr **F. C. VON BUTTEL**, zu *Dreis[...]* beabsichtigt, seine zu *Schlute* im *Stedingerlande*, an [der] *Hunte*, zwischen *Oldenburg* und *Elsfleth*, an der *W[...]* belegene **BESITZUNG**

am 2 Juli d. J., Nachmitta[gs ...] Uhr, im Hause des Gastw[irths] BULLING, in *Berne*, öffentl[ich] meistbietend, durch den Unterz[eich]neten verkaufen zu lassen.

Die Besitzung befasst im g[...] Stande erhaltene WOHN- und WIRTHSCHAFTS-GEBÄU[DE] und ca. 18 Morgen (etwa 40 Diemat) *gute* LÄNDEREI[EN], welche durch die in der Schlüter Feldmark stehende W[as]sermühle ihre Entwässerung erhalten. Die Kosten [des] Mühlenbaues sind bereits abgetragen und die Beuferun[g] in sehr gutem Stande. Die besonders günstige Lage d[er] Besitzung in der Nähe des Anlegeplatzes der Hunte-Da[mpf]schiffe, so wie der in naher Aussicht stehende Bau [der] Eisenbahn im *Stedingerlande*, dienen sehr zur Empfehl[ung].

Nähere Auskunft wird gerne durch die Herren DE M[...] MONCOURT & WIJNNE in *Groningen* ertheilt.

RANZENBUTTEL bei *Berne* im *Stedingerlande*,
Grossherzogthum *Oldenburg*, dem 8 Juni 1857.

J. G. BULLING,
Auctionator.

MEN VRAAGT TE KOOP

in of buiten de Stad:

Eene **HEEREN BEHUIZI[NG]** met **grooten TUIN.**

Adres, met opgaaf van stand en p[...] onder letter **IJ**, aan het BUREAU d[eze]r COURANT.

De gezamenlijke ZEEPZI[E]DERS in deze Provincie m[a]ken aan hunne geëerde B[e]gunstigers bekend, dat zij den **PRIJ[S]** der **ZEEP** op heden ***f* 2,00 per T[on]** **VERHOOGD** hebben.

GRONINGEN, 12 Junij 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving.

Groote Voorraa[d]

HEEREN ZOMERJASSEN van *f* 4, *f* 6, *f* 8 [en] hooger; LAKENSCHE KLEEDJASSEN en PALETOTS [van] *f* 12, *f* 14, *f* 18 en hooger; (nieuwe soort **REGENJA[S]SEN**, die tegen warmte en koude bestand zijn) te verk[rij]gen te *Rotterdam* en *Groningen*, in de Heeren Kleedingma[ga]zijnen van J. B. MEDDENS.

Feldbrugge & Co.,

VISCHMARKT,

hebben op nieuw ontvangen: BLONDES, TULES, BLOEMEN, ZIJDEN FRANJES, FLUWEELEN GEBORDUURDE KRAGEN, MOUWTJES, ZIJDEN FOULARDS, DOEKEN, HANDSCHOENE[N] alsmede zijn hunne MAGAZIJNEN van **KRAMERIJE[N], GARENS, LINTEN** en **KNOOPEN** ruim vo[or]zien en eene menigte nieuwe soorten bij ontvangen [van] ARMBANDEN, FIJNE DAMES OPSTEEKKAMME[N], NECESSAIRES, PORTEFEUILLES, PORTEMONNAIE[S], SIGAARKOKERS en PIJPJES, fijne POMADES ODEUR[S] ENZ. ENZ.

In 'tGROOT en KLEIN.

Ik heb de eer aan mijne geëerde B[e]gunstigers te berigten, dat mijne Beh[ui]zing thans wederom geheel hersteld [is]. Ik maak van deze gelegenheid gebrui[k] mij bij vernieuwing aan te bevelen als **VERWE[R], GLAZENMAKER** en **SCHOORSTEENVEGE[R]** voor het **leveren** van **alle soorten ZIJDEN en KATOENEN**

PARAPLUIES,

BAROMETERS, THERMOMETERS, ENZ. onder de verzekering, dat de promptste bediening en minst mogelijke prijsberekening als altijd bij mij [op] den voorgrond zullen staan.

GRONINGEN, 13 Junij 1857.

J. W. BALLI.

Eene **JUFVROUW**, woonachtig [te] *Groningen*, van de Protestantsche G[ods]dienst, wenscht ten haren Huize [aan] eenige **JONGE MEISJES onde[r]rigt** te geven in het HOLLANDSCH, FRANSCH, DUITSCH, ENGELSCH en hetgeen verder tot eene [be]**schaafde opvoeding** behoort. Adres aan het BURE[AU] dezer COURANT, onder letter Z.

INSECTENPOEDER.

Dit Zaad eener Bloem uit het Ararat-gebergte d[oodt] oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, motten, bladluiz[en], mieren en ander ongedierte. Men strooit het in de [re]ten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kast[en], kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en [an]dere dieren. Het is in Kippenhokken, Duiventillen, Me[na]geriën, Broeibakken en op Korenzolders tegen den Kala[nder] van groot nut. Suikerfabrijken kunnen daarmede van [de] lastige insecten bevrijd, Schepen gemakkelijk gereinigd w[or]den. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het [met] eene blaaspijp inblazen; men kan het met spiritus aanzett[en] en als tinctuur opstrijken of ingieten; ook door berook[ing] worden de insecten gedood. Wollen goederen kan men te[gen de] mot bewaren en die, waarin ze reeds is, met ééne s[tof]wolk daarvan bevrijden. Bloemen en Planten kan men [daar]mede van ongedierte zuiveren. Wij verkoopen het in [...] voor 50 Cents.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEM[A]; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. J. WIJN[...]JES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoo[ge]zand*, F. M. DIKEMA; *Hoogeveen*, J. v. D. WOLDE, JR.; *Me[p]pel*, A. JEULEN; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Stads-Kana[al]*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuiz[en]*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJ[E]; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dep[ots] in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEM[A].